

REGISTER GEMEENTELIJKE MONUMENTEN

Objectgegevens

Provincie: Noord-Holland

Gemeente: Den Helder

Plaatselijke aanduiding: Hortensiastraat 28, 1783 ET, Den Helder; Goudenregenstraat 34, 1783 EM, Den Helder; Goudenregenstraat 36, 1783 EN, Den Helder; Ribesstraat 44, 1783CB, Den Helder.

Kadastrale aanduiding: F, 1290; F, 1259; F, 846; F, 852.

Bescherming: gemeentelijk monument

Oorspronkelijke functie: winkels

Huidige functie: winkels (hondensalon, kapperszaak) en woning

Datering: circa 1955

Architect: J. J. van der Leek

Afbeelding 1: Luchtfoto ligging van de vier winkeltjes

Afbeelding 2: Ribesstraat 44 (2021)

Afbeelding 3: Goudenregenstraat 34 (2021)

Afbeelding 4: Goudenregenstraat 36 (2021)

Afbeelding 5: Hortensiastraat 28 (2021)

Geschiedenis

De vier winkeltjes met zicht op de Seringenlaan bevinden zich in de buurt die bekend stond als “Jeruzalem”. De buurt bevindt zich in Nieuw Den Helder West, en werd aan het begin van de jaren '50 als eerste wijk buiten de linie ontworpen en gebouwd.

Het ontwerp van Nieuw Den Helder West, werk van stedenbouwkundige Wieger Bruin, is zeer kenmerkend voor de wederopbouw. Het was mogelijk om de wijkgedachte hier volledig toe te passen, omdat de wijk compleet nieuw werd gebouwd. De ruimtelijke opzet, met veel groen en gescheiden locaties voor wonen, winkels en werken, is nog steeds zeer herkenbaar. Aan de Seringenlaan werd het voorzieningencluster bedacht, waarbij de kleine buurtwinkeltjes op de hoeken van de straten werden geplaatst. De woningen in de aangrenzende straten werden volgens het Aireysysteem, afkomstig uit Engeland, gebouwd, met witte, gestapelde betonblokken. De witte kleur als bouw materiaal was in die tijd bijzonder, waardoor in de volksmond de naam “Jeruzalem” ontstond.

Afbeelding 7: “Jeruzalem”, met de kenmerkende witte betonblokken van het Aireysysteem (kort na oplevering)

Beschrijving

Ribesstraat 44: Dit pand is in gebruik als kapperszaak. Eén bouwlaag en flauw hellend zadeldak. Voorgevel met drie grote etalagevensters en droogloop. Kleur van het dak en de goot wit, onderste gedeelte muren zwart geveerd tot aan de deur in de zijgevel. Kolommetjes wit geveerd. In de zijgevel zijn de twee kleine vensters dichtgezet. Eén deur in het midden van het gebouw. Links twee grote vensters. Brede gootoverstek met houten detaillering. Achtergevel één dichtgetimmerde brede deur.

Goudenregenstraat 34: Dit gebouw is in gebruik als woning. Het heeft één bouwlaag en een flauw hellend zadeldak. De voorgevel heeft drie grote etalagevensters en een droogloop. De kleur van het dak, goot en de kolommetjes is wit. In de zijgevel zijn de twee kleine vensters dichtgezet. Er zit een deur in het midden van het gebouw. Aan de linkerzijde bevinden zich twee grote vensters. Er is een breed gootoverstek met houten detaillering. In de achtergevel bevindt zich één dichtgezet venster.

Afbeelding 10: Achter- en zijgevel van Goudenregenstraat 34 met dichtgezette raampjes.

Goudenregenstraat 36: Dit gebouw is in gebruik als hondensalon. Het bestaat uit één bouwlaag en een flauw hellend zadeldak. De voorgevel heeft drie grote vensters en een droogloop. De kleur van het dak en de goot is wit, het onderste gedeelte van de muren is zwart geveerd. De kolommetjes zijn in dezelfde kleuren geveerd. De zijgevel kenmerkt zich door de twee kleine vensters met karakteristieke diagonale kruisroedes. Er zit één deur in het midden van het gebouw. Rechts bevinden zich twee grote etalagevensters. Er is een breed gootoverstek met houten detaillering. In de achtergevel zit één brede garagedeur.

Hortensiastraat 28: Het pand is nog steeds in gebruik als winkeltje. Het bestaat uit één bouwlaag en een flauw hellend zadeldak. De voorgevel heeft drie grote etalagevensters en een droogloop. De kleur van het dak en de goot is wit. Het onderste gedeelte van de muren is zwart geveerd. De stalen kolommetjes zijn in dezelfde kleuren geveerd. De zijgevel kenmerkt zich door de twee kleine vensters met karakteristieke diagonale kruisroedes. Eén deur bevindt zich in het midden van het gebouw. Rechts zitten twee grote vensters. Er is een breed gootoverstek met houten detaillering. In de achtergevel bevindt zich één dichtgezette deur.

Afbeelding 8: Hortensiastraat 28, karakteristieke vensters met diagonale kruisroedes (2021)

Afbeelding 9: Hortensiastraat 28, detail (2021)

Redengevende omschrijving

Cultuurhistorische waarden

De vier winkeltjes met uitzicht op de Seringenlaan hebben grote cultuurhistorische waarden omdat zij het verhaal van wederopbouw wijk Nieuw Den Helder karakteriseren. Het buurtje “Jeruzalem”, dat volledig volgens de wijkgedachte is gebouwd, kenmerkt zich door het voorzieningencluster aan de Seringenlaan waar de winkeltjes onderdeel van uitmaakten.

Situationele waarden

De gerichtheid van de winkeltjes op de Seringenlaan is onderdeel van het oorspronkelijke stedenbouwkundige plan van Wieger Bruin, en daardoor van hoge situationele waarde.

Architectuurhistorische waarden

De winkeltjes hebben architectuurhistorische waarde vanwege de bijzondere typologie. De hoofdvorm, bestaande uit één bouwlaag en een flauw hellend zadeldak, is kenmerkend voor de wederopbouw. Daarnaast zijn de voorgevel, die bestaat uit etalagevensters, de kolommetjes die de droogloop creëren en de kleinere vensters aan de zijgevels, zeer karakteristiek voor deze bouwperiode.

Gaafheid/herkenbaarheid

De hoofdvorm van de winkeltjes is nog intact. Vooral het pandje aan de Hortensiastraat 28 is stilistisch nog gaaf, inclusief detaillering.

Zeldzaamheid

De nog gave hoofdvorm van de winkeltjes met transparante uitstraling, die zo kenmerkend is voor de wederopbouw, zijn inmiddels zeldzaam geworden, zowel in Den Helder als elders.

Bronnen

- Bouwtekeningenarchief gemeente Den Helder
- Van Breugel, A. “De Wederopbouw van Den Helder, 1945-1970.” (2012).

Auteurs

Anita van Breugel (2012), aanvullingen door Inge Kalle-den Oudsten (november 2021)